

Το αντίδοτο στην προδοσία των ανθρώπινων σχέσεων (Παναγιώτης Σιαχάμης, τελειόφοιτος Πατριαρχικής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο άνθρωπος μέσα από την καθημερινότητά του πολλές φορές διαπιστώνει ορισμένες αλήθειες για την ζωή με το να φιλοσοφεί διάφορες συγκυρίες, τυχόν προβλήματα στις διαπροσωπικές του σχέσεις (οικογενειακές, φιλικές κα), είτε ακόμη κοινωνικά φαινόμενα και πραγματικότητες, γεγονός που τον ωθεί στο να υιοθετήσει μια στάση ζωής.

Είναι γεγονός πως τα σύγχρονα ιδεολογικά ρεύματα προβάλλουν έναν τρόπο ζωής, σκοπός της οποίας είναι η ευδαιμονία. Χρήμα, διασκέδαση, και σεξουαλική ασυδοσία είναι μερικές από τις λέξεις-ιδανικά που προβάλλονται ως κύριος σκοπός της ζωής του ανθρώπου έως ότου επέλθει ο θάνατος. Με αυτόν τον τρόπο ζωής ο σύγχρονος άνθρωπος προσπαθεί να «νικήσει» το θάνατο.

Εύκολα κανείς αντιλαμβάνεται πως η πραγματικότητα του θανάτου και οι συνέπειές του (ασθένειες κα), δημιουργούν φόβο, αγωνία και ωθούν προς αυτοσυντήρηση[1]. Στην προσπάθεια για αυτοσυντήρηση ο άνθρωπος, γίνεται εγωκεντρικός καθώς η φιλαυτία που αναπτύσσει μεταβάλλει την ανιδιοτελή του αγάπη προς τους άλλους σε ιδιοτελή[2]. Έτσι οι διαπροσωπικές του σχέσεις γίνονται ανταλλάξιμες υπό το πρίσμα του συμφέροντος. Ο άνθρωπος αγαπάει για να αγαπηθεί, βοηθάει για να βοηθηθεί, προσφέρει για να του προσφέρουν.

Εγκλωβισμένος λοιπόν σε μία θνητή πραγματικότητα, νοιώθει την ελευθερία στα προσωρινά και στις εφήμερες απολαύσεις, ξεχνώντας τον θάνατο μέσω της αισθησιακής ζωής, της κατανάλωσης και της απόλαυσης της ύλης[3]. Έτσι όχι μόνο δεν κατακτά την ευδαιμονία που επιζητά, αλλά βυθίζεται σε μεγαλύτερα προβλήματα τα οποία τον ζαλίζουν και τον αποπροσανατολίζουν από τον αληθινό σκοπό της ζωής του.

Συνεπώς ο άνθρωπος γίνεται ανελεύθερος καθώς υποδουλώνεται στον ίδιο του τον εαυτό και στα πάθη του, πράγμα που επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις και στις διαπροσωπικές του σχέσεις. Τραγική πραγματικότητα αποτελούν οι χιλιάδες των διαζυγίων, οι εκπτώσεις φιλιών, και κατά συνέπεια η διάβρωση στις σχέσεις του, τις οποίες θυσιάζει στον βωμό της ευδαιμονίας και της καλοπέρασης.

Το αντίδοτο στην άσχημη αυτή πραγματικότητα είναι η αγάπη. Πως όμως η αγάπη μπορεί να γίνει από ιδιοτελής ανιδιοτελής αφού ο θάνατος είναι αναπόφευκτος;

Κατά την Ορθόδοξη θεολογία το κέντρο του θανάτου θεωρείται η αμαρτία. Όταν καταργείται η αμαρτία, καταργείται και ο θάνατος. Έτσι με το να μην αμαρτάνει ο άνθρωπος απολαμβάνει από τη ζωή αυτή την αθανασία[4].

Την υπέρβαση της νίκης κατά του θανάτου την έκανε με την Ανάστασή του ο Θεάνθρωπος Χριστός χαρίζοντας στον άνθρωπο την προοπτική της αθανασίας. Το προνόμιο της αθανασίας το απολαμβάνει ο άνθρωπος εντός της Εκκλησίας με την μετοχή του στην μυστηριακή ζωή.

Ο άνθρωπος λοιπόν μέσω της προσπάθειάς του όσο το δυνατόν να μην αμαρτάνει, ολοκληρώνεται και ελευθερώνεται από τα δεσμά του φθαρτού με το να αγαπά. Η ανιδιοτελής αγάπη είναι αυτή που διέπει τις υγιείς σχέσεις του ανθρώπου.

Συμπεραίνουμε λοιπόν πως η υπέρβαση δια της αγάπης είναι αυτή που καθιστά τον άνθρωπο ελεύθερο και αθάνατο ακόμη και εντός της βουής των ανά περιόδους διαφόρων τάσεων που η κοινωνία προβάλλει, τάσεις που ωθούν σε λήθη και αποπροσανατολισμό.

Βλέπουμε πως εκεί που όλα είναι ρευστά και πρόσκαιρα, εκεί που πρόσωπα προδίδουν και απογοητεύουν, το μόνο σταθερό είναι η αγάπη του Θεού στον άνθρωπο ακόμη και αν αυτός δεν την αισθάνεται. Το σταθερό μέσα στην ρευστότητα της ανθρώπινης ζωής είναι ο Θεός. Η παροδικότητα των ανθρώπινων σχέσεων λυπεί αλλά είναι εκείνη η οποία διαρκώς το υπενθυμίζει...

[1] Ι. Ρωμανίδου, Το προπατορικόν αμάρτημα, εκδ. Δομός, Αθήνα 1989, σελ. 162-163

[2] Μητρ. Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιεροθέου, Το πρόσωπο στην Ορθόδοξη Παράδοση, Δ' εκδ., σελ. 307

[3] Χ. Γιανναρά, Η νεοελληνική ταυτότητα, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 1978, σελ. 17-18

[4] Μητρ. Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιεροθέου, Το πρόσωπο στην Ορθόδοξη Παράδοση, Δ' εκδ., σελ. 310